Dosarul nr.2c-879/2017 (12-2c-66618-04102017)

HOTĂRÎRE
În numele legii

Dispozitivul hotărîrii pronunțat public la data de 17 februarie 2025 în mun.Chișinău
Hotărîrea integrală întocmită la 12 mai 2025
Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din:
Preşedinte de şedinţă, judecătorul Maria Ţurcan
Grefier Chihai Aliona

în sediul instanței, în şedinţă publică, a examinat cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Casei Naționale de Asigurări Sociale către Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, intervenienți accesorii: Federația Sindicatelor Lucrătorilor Instituțiilor Bancare și de Asigurări din Republica Moldova, Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație ,,Agroindsind", Sindicatul lucrătorilor din industria constructoare de automobile și mașini agricole din Republica Moldova, Federația Sindicatelor din Construcții și Industria Materialelor de Construcții ,,Sindicons", Federația Sindicatelor din domeniile Cooperației de Consum, Comerțului și Antreprenoriatului din Republica Moldova, Federația Sindicatelor din Moldova ,, SINDLEX", Federația Sindicatelor din Sfera Deservirii Sociale și Producerii de Mărfuri ,,Sindicomservice", Federația Sindicatelor Transportului Aerian ,,Sindtransaero-Aeroport", Federația Sindicatului Educației și Științei din Republica Moldova, Federația Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice ,,Sindasp", Șonțovoi Rodica, Buga Parascovia, Schițco Svetlana, Scutaru Nadejda, Onofriiciuc Iurii, Țurcanu Ion, Ciorbă Vitalie, Plăcintă Tatiana, Cojocari Petru, Casapu Dumitru, Suhinina Maria, Timoftica Ion, Delipei Dmitri, Roșca Larisa, Zubov Tatiana, Ernu Constantin, Zgardan Ion, Lachi Diana, Popazoglo Ivan, Mînzat Lucia, Anghelcev Vasili, Golub Gheorghe, Turchin Nina, Soltan Iurii, Dumitrașcu Constantin, Culacsîz Nadejda, Ciobanu Maria, Șpatacovschi Ruslan, Lungu Valeria, Brighidin Eugenia, Iamboglo Dumitru, Panfile Ion, Tighineanu Iulia, Andronic Nina privind încasarea sumei,

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:

1. La data de *02.10.2017,* Casa Națională de Asigurări Sociale s-a adresat cu cererea de chemare în judecată către Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova privind încasarea sumei.
2. În motivarea cererii reclamantul a invocat că, Casa Naţională de Asigurări Sociale (în continuare CNAS) în rezultatul evaluării informaţiei privind repartizarea biletelor de tratament balneosanatorial, procurate din contul bugetului asigurărilor sociale de stat, pentru persoanele asigurate din entităţile, în cadrul Confederaţiei Naţionale a Sindicatelor din Moldova (în continuare CNSM) în semestrul I anul 2016 s-a depistat că 9 bilete în sumă de 43 072,00 lei şi în semestrul II anul 2016 s-a depistat că, 31 bilete în sumă de 152 768, 00 lei au fost eliberate şi utilizate cu încălcarea pct. 47, 48 şi 49 al Regulamentului cu privire la prestaţiile în sistemul public de asigurări sociale pentru prevenirea îmbolnăvirilor şi recuperarea capacităţii de muncă a asiguraţilor prin tratament balneosanatorial, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 290 din 19.04.2010 şi

rămîn spre restituire de către CNSM conform Acordului de colaborare privind utilizarea dreptului la prestaţii în sistemul public de asigurări sociale pentru prevenirea îmbolnăvirilor şi recuperarea capacităţii de muncă a asiguraţilor prin tratament balneosanatorial, încheiat de CNSM şi CNAS (în continuare Acord) şi anume: - 9 bilete în sumă de 43 072,00 lei, eliberate cu încălcarea pct. 47-48 al Regulamentului, în semestrul I anul 2016; -26 bilete în suma de 126836,00 lei, eliberate cu încălcarea pct. 47-48 al Regulamentului, în semestrul II anul 2016; -5 bilete în sumă de 25932,00 lei eliberate cu încălcarea pct. 49 al Regulamentului, în semestrul II anul 2016.

3. Conform pct. *47* din Hotărîrea Guvernului nr. 290 din 19.04.2010, asiguraţii, care desfăşoară activităţi în mai multe entităţi (prin cumul), îşi pot realiza dreptul la tratament balneosanatorial numai la locul de muncă de bază. Potrivit pct. *48* din Hotărîrea Guvernului menţionată, biletele se eliberează asiguraţilor care în entitatea respectivă au realizat un stagiu de cotizare de cel puţin 6 luni, cu excepţia cazurilor menţionate la punctul 5 al prezentului Regulament. Totodată pct. *49* din Hotărîrea Guvernului menţionată, prevede că, asiguratului i se eliberează din contul bugetului asigurărilor sociale de stat cel mult un bilet o dată la trei ani consecutivi, cu excepţia cazurilor menţionate la punctul 5 al prezentului Regulament.
4. În conformitate cu pct. 71 din Hotărîrea Guvernului nr. 290 din 19.04.2010, *responsabilitatea* materială la nivel naţional pentru prejudiciul adus bugetului asigurărilor sociale de stat în urma utilizării frauduloase a biletelor eliberate prin intermediul sindicatelor se pune în seama *Confederaţiei Naţionale a Sindicatelor din Moldova*, iar pentru biletele eliberate prin intermediul organelor de asigurări sociale de stat - a Casei Naţionale, conform legislaţiei în vigoare. Totodată, potrivit punctului 3.3 din Acord, „În cazul utilizării neregulamentare a biletelor de tratament, preţul biletelor de tratament se trece la cheltuieli curente după rambursarea costului acestora în bugetul asigurărilor sociale de stat de către Casa Națională de Asigurări Sociale către CNSM sau în baza deciziei instanţei de judecată”. La punctul 3.7 din Acord, este prevăzut că „Responsabilitatea pentru repartizarea biletelor în mod necorespunzător, greşit şi/sau în contradicţie cu regulamentul şi/sau prezentul Acord, de organele sindicale de orice nivel se pune în sarcina CNSM”. Prin urmare, CNAS nu are temei de a casa aceste bilete eliberate cu încălcarea prevederilor Regulamentului, deoarece Casa Națională de Asigurări Sociale către Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova recunoaşte, că aceste bilete au fost utilizate incorect prin act de confirmare privind utilizarea biletelor de tratament pe anul 2016 în cadrul Casei Naţionale de Asigurări Sociale către Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, primite de la CNAS.
5. Reclamantul, în temeiul pct. 47, 48, 49, pct. 71 din Hotărîrea Guvernului nr. 290 din 19.04.2010, pct. 3.3, pct. 3.7 din Acord, a solicitat restituirea în Bugetul asigurărilor sociale de stat costul biletelor de tratament balneosanatorial în sumă de 195 840,00 lei. Totodată, Casa Naţională de Asigurări Sociale atrage atenţia că anterior a adresat Casei Naţionale de Asigurări Sociale către Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova mai multe demersuri de restituire a costului biletelor de tratament repartizate necuvenit pentru anul 2016 şi pînă la moment nu au fost restituite sumele indicate. La data de 02.12.2016; 23.01.2017; 03.05.2017 CNAS a solicitat prin demersuri restituirea sumelor băneşti pe cale amiabilă, demersurile au fost recepţionate de CNSM conform avizelor de recepţie, însă pînă la moment nu au restituit costul deplin al biletelor de tratament balneosanatorial.

6. Reclamantul Casa Națională de Asigurări Sociale solicită: - a obliga Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova să achite pe contul Casei Naționale de Asigurări Sociale suma de 195 840,00 lei. (Vol. I f.d. 1-3)
7. În drept, reclamantul a invocat prevederile Hotărîrii Guvernului RM nr. 290 din 19.04.2010.
8. La data de *12.02.2018* Casa Națională de Asigurări Sociale s-a adresat cu cererea de chemare în judecată către Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova privind încasarea sumei.
9. În motivarea cererii reclamantul a invocat că, Casa Naţională de Asigurări Sociale în rezultatul evaluării informaţiei, privind repartizarea biletelor de tratament balneosanatorial, procurate din mijloacele Bugetului asigurărilor sociale de stat, pentru persoanele asigurate din entități, în cadrul Confederaţiei Naţionale a Sindicatelor din Moldova în perioada 2010-2017, s-a depistat că 61 bilete de tratament balneosanatorial în sumă de 265 808,80 lei, eliberate cu încălcarea pct. 47, 48 şi 49 al Regulamentului, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 290 din 19.04.2010 cu privire la prestaţiile în sistemul public de asigurări sociale pentru prevenirea îmbolnăvirilor şi recuperarea capacităţii de muncă a asiguraţilor prin tratament balneosanatorial, şi rămîn spre a fi restituite de către CNSM conform Acordului de colaborare privind utilizarea dreptului la prestaţii în sistemul public de asigurări sociale pentru prevenirea îmbolnăvirilor şi recuperarea capacităţii de muncă a asiguraţilor prin tratament balneosanatorial încheiat de Casa Națională de Asigurări Sociale către Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova şi CNAS (în continuare Acord) şi anume: - 42 bilete în sumă de 177 636,8 lei, eliberate cu încălcarea pct. 47-48 al Regulamentului, în semestrul I anul 2016; -26 bilete în suma de 126836,00 lei, eliberate cu încălcarea pct. 47-48 al Regulamentului, - 19 bilete în sumă de 88172 lei, eliberate cu încălcarea pct. 49 al Regulamentului.
10. La data de 22 decembrie 2017 Casa Naţională de Asigurări Sociale s-a adresat către pîrît cu cerere de soluționare a litigiului pe cale extrajudiciară, respectiv a fost restituit costul parțial a biletelor de tratament eliberate neregulamentar. Astfel, pînă la momentul sesizării instanței, a rămas neachitat costul pentru 50 bilete în sumă de 223 132,80 lei.
11. În temeiul pct. 47, 48, 49, pct. 71 din Hotărîrea Guvernului nr. 290 din 19.04.2010, pct. 3.3., pct. 3.7 din Acord, Casa Naţională de Asigurări Sociale solicită: -obligarea Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova de a achita pe contul Casei Naționale de Asigurări Sociale suma de 223 132,80 lei. (vol. II f.d. 2-4)
12. Prin încheierea protocolară din 21.06.2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a dispus conexarea acestor două cauze (vol.I, f.d.43).
13. În ședința de judecată din 17.10.2018 reprezentantul reclamantului Alexandru Taran a depus *cerere* de chemare în judecată de *concretizare a pretențiilor*.
14. În motivarea cererii reclamantul a indicat că pe cererea de chemare în judecată înregistrată la cancelaria judecătoriei la *02.10.2017*, în urma informației actualizate și transferurilor bănești efectuate de către pîrîtul Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova în contul Casei Naționale de Asigurări Sociale, s-a constatat că soldul la data de *17.10.2018*, adică suma datorată de pîrît constituie ***-69 972 lei,*** costul pentru 19 bilete de tratament.
15. Totodată, pe cererea de chemare în judecată înregistrată la *12.02.2018,* în urma informației actualizate și transferurilor bănești efectuate de către pîrîtul Casa Națională de Asigurări Sociale către Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova în contul

Casei Naţionale de Asigurări Sociale, s-a constat că soldul la data de 17.10.2018, constituie -***185 396,80 lei***, costul pentru 42 bilete de tratament.

16. În consecință, soldul total existent pe cele două cereri de chemare în judecată fiind de 255 368,80 lei, reclamantul *Casa Națională de Asigurări Sociale a solicitat*: a obliga Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova de a achita pe contul Casei Naționale de Asigurări Sociale suma de 255 368,80 lei. (vol. I f.d. 45-47)
17. La data de *24.01.2019* reclamantul a depus *cerere* de chemare în judecată *concretizată.* A menționat că prin cererile de chemare în judecată înregistrate la cancelaria judecătoriei la data de 02.10.2017 și respectiv 12.02.2018, care ulterior au fost conexate de instanța de judecată într-o singură acțiune, Casa Națională de Asigurări Sociale a solicitat încasarea din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale către Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova a costului pentru 90 de bilete de tratament utilizate cu derogare de la actul normativ sus precitat, pentru perioada anilor 2010-2017. Suma totală fiind de 418 972,80 lei. În urma *informației actualizate* și transferurilor bănești efectuate de către pîrît în contul Casei Naționale de Asigurări Sociale, s-a constat că la data de *23.01.2019,* suma datorată de pîrît către reclamant, constituie -251 444,80 lei, costul pentru 55 bilete de tratament.
18. În temeiul pct. 47, 48, 49, pct. 71 din Hotărîrea Guvernului nr. 290 din 19.04.2010, pct.3.3, pct. 3.7 din Acord, reclamantul *Casa Națională de Asigurări Sociale solicită*: - încasarea din contul Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova în beneficiul Casei Naționale de Asigurări Sociale RM suma de ***251 444,80 lei***. (vol. I f.d. 52-57)
19. La data de *18.01.2023*, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus *cerere de micșorare* a cuantumului pretențiilor, în care a menționat că în urma *actualizării informației* s-a constat că pentru 4 bilete de tratament balneosanatoriale indicate în cererea de chemare în judecată, pîrîtul Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova a restituit benevol costul acestora pe contul Casei naționale de Asigurări Sociale, și anume: 1) anul 2014-Bilet nr. 11361-sanatoriul ”Codru” prețul 4480,00, agent economic Cîvîrjic Nicolai, suma costului restituită la data de 30.11.2021; 2) anul 2016-Bilet nr. 14032, prețul 4580,00, sanatoriul ”Bucuria-Sind”, beneficiar Primăria Hîrbovăț, persoană beneficiară Calmîc Valentina, suma costului restituită la data de 23.12.2021; 3) anul 2017-Bilet nr. 30206, prețul 4580,00, sanatoriul ”Bucuria-Sind”, beneficiar DTPSE DIP MJ, persoană beneficiară Straton Constantin, suma costului restituită la data de 23.12.2021; 4) anul 2018-Bilet nr. 80610 prețul 5352,00 sanatoriul ”Nufărul Alb”, beneficiar Internatul psihoneurologic Cocieri, persoană beneficiară Guritenco Tamara, suma costului restituită la data de 23.12.2021. Respectiv, Casa Națională de Asigurări Sociale micșorează cuantumul pretențiilor *cu suma de 18 992,00 lei.* În rest reclamanta își menține pretențiile către pîrît, soldul datoriei existente constituind ***232 452,80 lei*** (251 444,80 -18 992,00 = 232 452,80). (vol. II f.d. 123-124)
20. La data de *11.05.2023* Casa Națională de Asigurări Sociale a depus *cerere de micșorare* a cuantumului pretențiilor. În motivare a indicat că în *urma actualizării informației* s-a constatat că 2 bilete de tratament balneosanatorial indicate în cererea de chemare în judecată, pîrîtul a restituit benevol costul acestora, anume: -anul 2014-Bilet nr. 37966, prețul 4384,00 lei, agent economic beneficiar ”Societatea Antiincendiară din RM” SA, persoană beneficiară Dediu Igor, suma costului restituită la data de 23.12.2021; -anul 2016-Bilet nr. 98736, prețul 5184,00 lei, agent economic beneficiar Дирекция Образования, persoană beneficiară Cebotari Diana, suma costului restituită la data de

19.04.2023. Respectiv, reclamantul micșorează cuantumul pretențiilor cu suma de 9568,00 lei, și *solicită:* încasarea de la pîrîtul Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, soldul datoriei existente în sumă de 222 884,80 lei. (vol. II f.d. 157-162)

21. În ședința de judecată reprezentantul reclamantului Casa Națională de Asigurări Sociale, Alexandru Taran, a susținut cererea de chemare în judecată în ultima sa redacție și a solicitat admiterea acesteia, pe motivele de fapt și de drept invocate.
22. Reprezentantul pîrîtului Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, avocatul Lupașcu Anatol, a solicitat respingerea cererii ce chemare în judecată, ca nefondat, iar în parte, ca tardivă. A susținut argumentele expuse în referință. (vol. I f.d. 39)
23. Totodată, a explicat că în categoria acestor bilete, o parte din aceste sume *sunt înaintate tardiv*, la care se înscriu beneficiarii, după cum urmează*:* Şanţovai Rodica, Andronic Nina, Ciobanu Maria, Emu Constantin, Brighidin Eugenia, Dumneanu Mihail, Onofriiciuc Iurii, Timoftica Ion, Lungu Valeria, Panfile Ion, Casapu Dumitru, Şpatacovschi Ruslan, Plăcinta Tatiana, Scutaru Nadejda, Curteva E.,Popa Tudor, Cojocaru Petru, Ursu Alexandru, Golub Gheorghe, Ioniţa Ivan, Ciorba Vitalie, Ţurcanu Ion, Rohac Petru, Culacsiz Nadejda, care potrivit costului acestor bilete alcătuiesc suma totală de 104 492, 8 lei. Solicită admiterea cererii de tardivitate, cu excluderea din pretenţiile reclamantului a sumei de *104 492, 8 lei*, care este depusă tardiv, peste termenul prescripţiei extinctive statuat de lege, astfel încât suma după rectificare devine a fi de 118392,00 lei.
24. Reprezentantul pîrîtului a mai reținut, că un argument important în favoarea respingerii acţiunii CNAS este inclusiv faptul că prevederile statuate anterior de pct.47,48 din Regulamentul nr. 290/2010 (Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 290/2010) au fost abrogate. Prevederile pct. 47- prin Hotărârea Guvernului nr. 562 din 07.08.2024, iar p. 48- prin Hotărârea Guvernului nr. 209 din 2018. Respectiv, estimând valoarea celor 21 bilete care au fost eliberate, în opinia reclamantului, contrar pct. 47,48 (cu excepţia pretenţiilor celora 11 bilete care sunt revendicate inclusiv tardiv), costul acestora (21 bilete) este de 98 712,00 lei. Prin urmare, pretenţia reclamată de CNAS urmează a fi diminuată inclusiv cu suma de *98 712,00 lei,* având ca temei faptul ilegalităţii juridice a prevederilor statuate de p.47 şi 48 din Regulament, care au fost abrogate anume din acest motiv, constatându-se a fi contrare Legii organice nr.489/1999, dar şi prevederilor art. 47 din Constituţie. Altfel zis, calculele executate în corespundere cu circumstanţele relatate denotă că pretenţia CNAS se micşorează, alcătuind suma de *19 680 lei.* Cu referire la afirmaţiile reprezentantului reclamantei, care susţine că legea civilă nu are efect retroactiv şi că abrogarea prevederilor p. 47,48 din Regulament nu influenţează pretenţiile din acţiune, reprezentantul pîrîtului susţine că este o opinie greşită, or în speţă este vorba de dreptul cetăţeanului la asistenţa şi protecţia socială, care este garantat prin Constituţie fiecărui cetăţean al R. Moldova (inclusiv conform art. 47).
25. A mai indicat reprezentantul pîrîtului că comiterea fraudei trebuie să fie constatată de un agent constatator, care să documenteze fapta ilegală. În cazul speţei, lipsesc aceste constatări iar întreaga acţiune reclamată de CNAS către CNSM se sprijină doar pe afirmaţii abstracte, fiind cunoscută situaţia că Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova nu repartizează bilete nemijlocit persoanelor fizice. Procedură fiind cunoscută şi respectată cu stricteţe. Biletele parvin de la Casa Națională de Asigurări Sociale către Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, fiind însoţite de factura fiscală

care, proporţional contribuţiilor în Bugetul de asigurări sociale (proporţia fiind estimată la fel de CNAS) sunt eliberate de către CNSM Centrelor Naţionale a Sindicatelor de Ramură (CNSR), această transmitere la fel fiind însoţită cu factură fiscală şi evidenţă contabilă strictă, iar Centrul Naţională a Sindicatelor de Ramură la rândul lor deja eliberează aceste bilete, în proporţia corespunzătoare către sindicatele întreprinderilor, organizaţiilor. Acestea din urmă, prin hotărârea comună, luată de administraţie (angajator) şi comitetul sindical de la întreprindere, eliberează nemijlocit biletul către persoana fizică beneficiar al tratamentului sanatorial, căreia acest tratament i-a fost recomandat de instituţia medicală. Prin urmare, nici Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova şi nici Centrul Naţional a Sindicatelor de Ramură nu cunosc cine a fost persoana care a beneficiat într- un final de biletul de tratament, această decizie este exclusiv prerogativă întreprinderii, hotărârea fiind aprobată în componenţa organelor menţionate (a sindicatelor şi angajatorului), care de comun acord iau această decizie, întreprinderea fiind şi cotizantul contribuţiilor financiare în fondul social. Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova nu a comis acţiuni ilegale în cadrul acestui proces. Iar biletele au fost repartizate beneficiarilor finali absolut corect. Or, aceste bilete au revenit la întreprinderea în corespundere cu banii defalcaţi de întreprindere, în proporţie corespunzătoare şi, respectiv au fost repartizate către angajaţi, nu către persoane străine sau într-un oarecare mod fraudulos.

26. În ședința de judecată din 03.02.2021 reprezentantul intervenientului Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind”, Vasile Evstratii, a depus cerere privind *ridicarea excepției de tardivitate.* În cerere a menționat că pentru unele pretenții, termenul de prescripție extinctivă este depășit (sumele pentru anii 2010-01 octombrie 2014). A invocat prevederile art. 391 alin. (1) și art. 395 alin. (1) din Codul civil, și a menționat că potrivit prevederilor p. 3.1 al Acordului de colaborare privind realizarea dreptului la prestații în sistemul public de asiguri sociale pentru prevenirea îmbolnăvirilor și recuperarea capacității de muncă a asiguraților prin tratament balneosanatorial, încheiat anual între Casa Naţională de Asigurări Sociale și Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova: ”CNSM se obligă să prezinte trimestrial, pînă la data de 25 a lunii care urmează după trimestrul de gestiune Raportul privind utilizarea biletelor de tratament balneosanatorial achiziționate din contul mijloacelor bugetului asigurărilor sociale de stat, pe suport de hîrtie și în format electronic cu anexele respective (nota explicativă și actul care confirmă utilizarea biletelor de tratament), în conformitate cu formularele aprobate de Consiliul de Administrație CNAS”. Prin urmare, reclamantul se încadrează totalmente în sintagma ”a aflat sau trebuia să afle” fiind informat la timp și beneficiind de dreptul la o apărare efectivă a drepturilor sale. A menționat că cererea inițială a fost depusă la 02 octombrie 2017, iar în cererea de concretizare, reclamantul Casa Naţională de Asigurări Sociale solicită încasarea sumelor pentru bilete de tratament, care în opinia sa au fost eliberate contrar prevederilor Regulamentului cu privire la prestațiile în sistemul public de asigurări sociale pentru prevenirea îmbolnăvirilor și recuperarea capacității de muncă a asiguraților prin tratament balneosanatorial, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 290 din 19.04.2010, începînd cu anul 2010. Astfel, cererea de chemare în judecată ca fiind depusă la 02 octombrie 2017, este logic ca reclamantul CNAS ar avea dreptul să pretindă la încasarea sumelor apărute, începînd cu data de 02 octombrie 2014, celelalte *sume, acumulate anterior datei de 02 octombrie 2014* urmînd a fi *respinse ca prescrise*

extinctiv. A reiterat că reclamantul nu a prezentat o informație completă ce ține de perioada anului 2014, deși la data de 25 iulie 2017 dispunea de informația privind utilizarea biletelor de tratament inclusiv pentru trimestrul II al anului 2017. Dat fiind faptul că reclamantul din motive neîntemeiate a omis termenul de prescripție pentru înaintarea cererii de chemare în judecată, consideră că excepția de tardivitate urmează a fi admisă și respectiv, acțiunea înaintată de Casa Naţională de Asigurări Sociale în partea încasării sumelor pentru perioada anilor 2010-01 octombrie 2014, urmează a fi respinsă ca tardivă. Solicită: emiterea unei încheieri privind respingerea a acțiunii înaintate de Casa Naţională de Asigurări Sociale către Casa Națională de Asigurări Sociale către Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova privind încasarea sumelor neachitate în perioada de pînă la 01.10.2024, ca fiind tardivă. (vol. II f.d. 37-39)

27. În ședința de judecată din 05.10.2022 reprezentantul pîrîtului Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, avocatul Lupașcu Anatolie a depus cerere privind *ridicarea excepției de tardivitate, solicitînd respingerea acțiunii ca fiind depusă tardiv pentru suma de 113 351, 80 lei,* pentru utilizarea biletelor de tratament pe perioada de pînă la *02.10.2014.* A motivat cererea în baza prevederilor art. 267 alin. (1) și 272 Cod civil (în redacția de pînă la 01.03.2019) și art. 186^1 Cod de procedură civilă, indicînd că sunt tardive sumele pretinse pentru anii 2010-2014. (vol. II f.d. 114-115)
28. La data de 13.03.2024 intervenientul accesoriu *Timoftică Ion* a depus referință, în care a solicitat respingerea acțiunii privind încasarea datoriei în partea sumei aferente biletului său de tratament, ca fiind tardivă. (vol. II f.d. 233)
29. La data de 05.11.2024 reprezentantul intervenientului accesoriu *Ursu Alexandru*, avocatul Istrati Diana, a depus referință în care a menționat că acțiunea reclamantului este nefondată, pentru următoarele motive: la data de 07.09.2014 prin intermediul Companiei ”CAP AGROSA RGAL” SRL i-a fost oferit bilet de tratament la sanatoriu Nufărul, fiind o foaie sanatorială de odihnă pentru tratament de recuperare după intervenția chirurgicală, și totodată era la evidență la Casa națională de Asigurări Sociale a Republici Moldova, cu grad de invaliditate de gradul II, pe care a utilizat-o cu bună credință, iar din anul 2014 și pînă în prezent, nu a mai beneficiat de nici o altă foaie sanatorială. A invocat *excepția de tardivitate* pe motivul expirării termenului de prescripție, solicitînd respingerea acțiunii privind încasarea datoriei, ca *fiind tardivă*. (vol. III f.d.65-66)
30. La data de *27.11.2024* reprezentantul intervenientului accesoriu Maria Ciobanu, Liliana Ciobanu, a depus referință, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca *neîntemeiată.* (f.d. 87) iar la data de 27.11.2024 a depus cerere privind aplicarea *excepției de tardivitate,* în care a menționat că cerințele reclamantei înaintate la 02.10.2017, aferente biletului cu nr. 4012 în valoare de 4080,00 lei, pretins drept repartizat contrar Regulamentului 290, în anul 2010, dnei Maria Ciobanu, nu se încadrează în termenul prescripției extinctive, deci sunt prescrise. A solicitat respingerea acțiunii în această parte ca fiind depusă tardiv. (vol. III f.d. 88)
31. Intervenientul accesoriu Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație ,,Agroindsind” a depus cererea prin care a ridicat excepția de tardivitate, solicitînd respingerea acțiunii a tardivă vizînd încasarea sumelor neachitate în perioada de pînă la 01.10.2014 (vol.II, f.d.37-39) În ședința de judecată, reprezentantul acestuia dl Evstatii Vasile acțiunea nu a recunoscut-o. Ulterior nu s-a prezentat.

32. În ședința de judecată reprezentantul intervenientului accesoriu Federația Sindicatelor Lucrătorilor Instituțiilor Bancare și de Asigurări din Republica Moldova, dl Onici Oleg. S-a prezentat în ședința din 05.10.2022, acțiunea nu a recunoscut. Ulterior nu s-a prezentat.
33. Intervenientul accesoriu Federația Sindicatul Lucrătorilor din Industria Constructoare de Automobile și Mașini Agricole din Republica Moldova, Babici Boris în ședința de judecată nu a recunoscut acțiunea.
34. Intervenienții accesorii Federația Sindicatelor din Construcții și Industria Materialelor de Construcții „Sindicons"; Federația Sindicatelor din domeniile Cooperației de Consum, Comerțului și Antreprenoriatului din Republica Moldova; Federația Sindicatelor din Moldova „ SINDLEX"; Federația Sindicatelor din Sfera Deservirii Sociale și Producerii de Mărfuri „Sindicomservice"; Federația Sindicatelor Transportului Aerian „Sindtransaero-Aeroport"; Federația Sindicatului Educației și Științei din Republica Moldova; Federația Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice „Sindasp", fiind legal înștiințați, nu s-au prezentat în ședință.
35. Intervenienții accesorii Schițco Svetlana, Golub Gheorghe, Turchin Nina, Zgardan Ion, Ciorbă Vitalie, Dumitrașcu Constantin în ședința de judecată s-au prezentat, și au solicitat respingerea pretențiilor reclamantului, explicînd fiecare dintre ei, în ce condiții au obținut biletele de tratament balneosanatorial.
36. Intervenienții accesorii Șonțovoi Rodica, Buga Parascovia, Scutaru Nadejda, Onofriiciuc Iurii, Țurcanu Ion, Plăcintă Tatiana, Cojocari Petru, Casapu Dumitru, Suhinina Maria, Timoftica Ion, Delipei Dmitri, Roșca Larisa, Zubov Tatiana, Ernu Constantin, Lachi Diana, Popazoglo Ivan, Mînzat Lucia, Anghelcev Vasili, Soltan Iurii, Culacsîz Nadejda, Ciobanu Maria, Lungu Valeria, Brighidin Eugenia, Iamboglo Dumitru, Panfile Ion, Tighineanu Iulia, Andronic Nina în ședință nu s-au prezentat, fiind legal citați.
37. Intervenientul accesoriu Șpatacovschi Ruslan la data de 05.08.2024 a depus referință, în care a menționat că din 2016 pînă în prezent nu a fost informat sau înștiințat despre careva încălcări, care au fost comise de către pîrît și care au careva legătură cu el personal. A mai menționat că poate să confirme că nu a beneficiat de careva foi de odihnă la stațiile balneare și consideră că nu are nici o atribuție la litigiul apărut între părți. (vol. III f.d. 43)
38. În ședința de judecată reprezentantul reclamantului Casa Națională de Asigurări Sociale, Alexandru Taran, a solicitat respingerea cererilor cu privire la ridicarea excepției de tardivitate.
39. Instanța de judecată, prin încheiere protocolară din 05 octombrie 2022, a dispus unirea excepțiilor de tardivitate și examinarea lor odată cu fondul cauzei, ținînd cont de: -data sesizării instanței cu cererea de chemare în judecată -02.10.2017, care este înaintea adoptării modificărilor la codul de procedură civilă, prin care s-a introdus în cod art. 186/1 CPC, și ținînd cont de practica judiciară constantă în asemenea cazuri, prin prisma art.3 CPC, pentru a oferi părții reclamante cele două căi de atac, prevăzute de lege la momentul depunerii acțiunii. (Vol.III, f.d. 105 verso, Procesul-verbal al ședinței de judecată).

Aprecierea instanței:

40. Audiind reprezentantul reclamantului, reprezentantul pîrîtului, intervenienții accesorii care au fost prezenți în ședință, studiind materialele dosarului, apreciind pretenţiile formulate în acţiune în raport cu probele prezentate, administrîndu-le pertinenţa şi temeinicia prin prisma legislaţiei ce guvernează raportul juridic litigios, instanţa de judecată consideră că cererea de chemare în judecată înaintată de Casa Naționale de Asigurări Sociale, urmează a fi admisă parțial, iar o parte din pretenții urmează a fi respinse ca fiind depuse tardiv, din următoarele raționamente.
41. *Cu referire la admiterea în parte (parţial) a pretenţiilor (exceptînd pretenţiile tardive), şi anume pretenția de încasare a sumei de 154 824 lei*, *cu titlu de prejudiciu material pentru utilizarea frauduloasă a biletelor pentru tratament balneosanatorial.*
42. În conformitate cu art.14 Cod civil, (în redacția în vigoare la momentul utilizării biletelor de tratament), *persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel. (2) Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum şi beneficiul neobținut prin încălcarea dreptului (venitul ratat).*
43. Instanța de judecată constată, că reclamantul și-a întemeiat pretențile în baza Regulamentului cu privire la prestaţiile în sistemul public de asigurări sociale pentru prevenirea îmbolnăvirilor şi recuperarea capacităţii de muncă a asiguraţilor prin tratament balneosanatorial, aprobat prin Hotărîrea Guvernului R.Moldova nr.290 din 19.04.2010.
44. Prin cererile de chemare în judecată, care au fost conexate într-un singur proces, reclamantul a încadrat juridic încălcările în trei grupuri (categorii), *în dependență de forma încălcării stabilite,* depistate la repartizarea biletelor de tratament balneosanatorial procurate din mijloacele Bugetului asigurărilor sociale de stat, pentru persoanele asigurate din entități, în cadrul Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM), în perioada 2010-2017. Încălcările stabilite de reclamant cad sub incidența pct.pct.47,48, 49 din Regulament.
45. Conform *pct. 47* al Regulamentului cu privire la prestaţiile în sistemul public de asigurări sociale pentru prevenirea îmbolnăvirilor şi recuperarea capacităţii de muncă a asiguraţilor prin tratament balneosanatorial, aprobat prin Hotărîrea Guvernului RM R.Moldova nr.290 din 19.04.2010, (în vigoare în redacția la data utilizării biletelor de tratament), *asiguraţii, care desfăşoară activităţi în mai multe unităţi economice (prin cumul), îşi pot realiza dreptul la tratament balneosanatorial numai la locul de muncă de bază.* (în continuare, Regulament)
46. Potrivit *pct. 48* din Regulament (în vigoare în redacția la data utilizării biletelor de tratament), *biletele se eliberează asiguraţilor care în unitatea economică respectivă au realizat un stagiu de cotizare de cel puţin 6 luni, cu excepţia cazurilor menţionate la punctul 5 al prezentului Regulament.*
47. Totodată, *pct. 49* din Regulament, *asiguratului i se eliberează din contul bugetului asigurărilor sociale de stat cel mult un bilet o dată la trei ani consecutivi, cu excepţia cazurilor menţionate la punctul 5 al prezentului Regulament.*
48. În conformitate cu pct. 71 din Regulament, ***responsabilitatea materială la nivel naţional*** *pentru prejudiciul adus bugetului asigurărilor sociale de stat în urma utilizării frauduloase a biletelor eliberate prin intermediul sindicatelor* ***se pune în seama Confederaţiei Naţionale a Sindicatelor din Moldova,*** *iar pentru biletele*

eliberate prin intermediul organelor de asigurări sociale de stat – a Casei Naţionale, conform legislaţiei în vigoare.

49. Potrivit pct. 3.3. din Acordul nr.184-02/16 din 12.02.2016, aprobat prin Ordinul Președintelui CNAS nr.9-A din 22.01.2016 de colaborare privind realizarea dreptului la prestații în sistemul public de asigurări sociale pentru prevenirea îmbolnăvirilor și recuperarea capacității de muncă al asiguraților prin tratament balneosanatorial (biletelor de tratament), Încheiat între CNAS și CNSM: „În cazul utilizării neregulamentare a biletelor de tratament, preţul biletelor de tratament se trece la cheltuieli curente după rambursarea costului acestora în bugetul asigurărilor sociale de stat de către Casa Națională de Asigurări Sociale către CNSM sau în baza deciziei instanţei de judecată". La punctul 3.7 din Acord, este prevăzut că „***Responsabilitatea*** *pentru repartizarea biletelor în mod necorespunzător, greşit şi/sau în contradicţie cu regulamentul şi/sau prezentul Acord, de organele sindicale de orice nivel se pune* ***în sarcina CNSM***". (vol. I f.d. 15-17)
50. Stipulări similare se cuprind și în pct. 3.7 din Acordul nr.211.02/13 din 27.02.2013, aprobat prin Ordinul Președintelui CNAS nr.22-A din 23.01.2013. (vol.II, f.d.11-14)
51. În ședința de judecată reprezentantul reclamantului a punctat, că astfel de acorduri între CNAS și CNSM au fost încheiate și în anii precedenți.
52. Din materialele cauzei rezultă că la data de 02.12.2016, 23.01.2017 și 03.05.2017 Casa Națională de Asigurări Sociale a solicitat prin demersuri restituirea sumelor bănești pe cale amiabilă, demersurile au fost recepționate de Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova conform avizelor de recepție. (vol. I f.d. 4-11)
53. Totodată, din materialele cauzei rezultă că la 22.12.2017 Casa Națională de Asigurări Sociale s-a adresat către pîrît cu cerere de soluționare a litigiului pe cale extrajudiciară. (vol. II f.d. 8-10)
54. La materialele cauzei este anexată Lista biletelor de tratament eliberate neregulamentar prin intermediul CNSM în anul 2010-2017. (vol. II f.d. 5-7)
55. Reclamantul a anexat copiile biletelor de tratament și alte înscrisuri relevante, din care rezultă locul angajării persoanelor care au primit bilete de tratament balneosanatorial, subiectul care a alocat foile de tratament, perioadele, în care s-au aflat persoanele la tratament. Totodată, la materialele cauzei sunt anexate Extrase din cont, prezentate de Casa Națională de Asigurări Sociale, în care sunt indicate date despre persoanele care au primit bilete de tratament, și anume, informația despre perioada angajării, locul angajării și mărimea cotizațiilor. (vol. I f.d.92-228; vol. II f.d. 129-155, 165-223)
56. O parte din sumele aferente unor bilete de tratament balneosanatorial, pe parcursul procesului au fost restituite, și reclamantul de fiecare dată, <u>*revizuia în sensul micşorării, pretenţiile din acţiune*</u>. Astfel, prin <u>*ultima cerere de micşorare*</u> *a valorii acţiunii,* reclamantul a solicitat încasarea sumei de 222 884,80 lei, aferente la 49 de bilete de tratament balneosanatorial, indicate în această cerere, cu menționarea, în dreptul fiecărui nume și prenume al persoanei care a beneficiat de aceste bilete, următoarele elemente esențiale: denumirea agentului economic, numărul biletului, prețul, denumirea sanatoriului, și pct. din Regulamentul menționat, care a fost încălcat, la repartizarea biletelor. (vol.II, f.d. 157-162) Instanța de judecată la examinarea fondului cauzei, s-a condus de mențiunile și conținutul acestei din urmă cereri de concretizare actualizate, avînd în vedere că anterior, unele sume aferente altor situații deduse judecății, se consumase-ră prin stingerea benevolă a datoriilor.

57. Din conținutul ultimei cereri de concretizare, rezultă, că reclamantul a încadrat juridic sub incidența încălcărilor pct. 47 din Regulament, următoarele bilete, repartizate după cum urmează (începînd cu 02.10.2014, care se încadrează în termenul general de prescripție): lui Botan Vasile (acesta cade și sub incidența pct.48) , Lachi Diana, Zgardan Ion, Popa Semion, Palamarciuc Ion.
58. Reclamantul a încadrat juridic sub incidența încălcărilor pct. 48 din Regulament, următoarele bilete, repartizate după cum urmează (începînd cu 02.10.2014, care se încadrează în termenul general de prescripție): lui Șpatacovschi Ruslan; Ionița Ivan, Ciorba Vitalie, Rohac Petru, Culacsiz Nadejda, Botan Vasile, Celarschi Vasile, Anghelcev Vasili, Tighineanu Iulian, Buga Parascovia, Papazoglo Ivan, Dumitrașcu Constantin, Iamboglo Dumitru, Suhinina Maria, Zubov Tatiana, Turchin Nina, Soltan Iurii, Smerecinschi Ghenadii, Schițco Svetlana, Delipei Dmitri.
59. Reclamantul a încadrat juridic sub incidența încălcărilor pct. 49 din Regulament, următoarele bilete, repartizate după cum urmează (începînd cu 02.10.2014, care se încadrează în termenul general de prescripție): lui Golub Gheorghe, Țurcanu Ion, Macari Gheorghe, Motoc Valentina, Zghibarța Sergiu, Inculeț Ion.
60. Instanța de judecată constată, că nu pot fi reținute argumentele pîrîtului, precum că biletele de tratament ar fi fost utilizate regulamentar de către sindicatele de ramură (intervenienții accesorii). Pentru a conchide astfel, instanța observă, că din cele 90 de bilete de tratament litigioase, pîrîtul a restituit costul pentru 41 de bilete de tratament, astfel a recunoscut implicit faptul, că acestea au fost utilizate ilegal.
61. Pîrîtul nu a demonstrat utilizare/repartizare corespunzătoare de către sindicatele de ramură, prin intermediul entităților care nemijlocit au gestionat aceste procese, a biletelor de tratament rămase obiect de examinare.
62. Nu poate fi reținut argumentul reprezentantului pîrîtului, dl Lupașcu Anatolie, precum că din valoarea acțiunii ar urma de exclus/respinsă suma de 98 712 lei, valoarea a 21 bilete, eliberate și care cad sub incidența pct.47, 48 din Regulament, pe motiv că aceste două prevederi normative au fost ulterior abrogate, fiind contrare Legii nr.489/1999, dar și prevederilor art.47 din Constituție. În context, instanța de judecată constată, că la momentul utilizării biletelor de tratament, care au fost repartizate cu încălcarea pct.47, 48 din Regulament, aceste prevederi erau în vigoare. Or, pct.47 a fost abrogat prin Hotărîrea Guvernului nr.562 din 07.08.2024, în vigoare din 01.09.2024. Iar pct.48 a fost abrogat prin Hotărîrea Guvernului nr.209 din 07.03.2018, în vigoare din 16.03.2018. Prin urmare, avînd în vedere principiile acțiunii legii civile în timp, și anume, art.7 alin.(1) Cod civil, că *legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare,* instanța nu a constatat careva temei de abatere de la acest principiu, în cazul de dus judecății.
63. Pîrîtul nu a demonstrat în nici un fel, că acțiunea, în partea în care se întemeiază pe pct.49 din Regulament, ar fi neîntemeiată.
64. De asemenea, instanța respinge ca nefondat argumentul pîrîtului, potrivit căruia, ar urma ca pretențiile reclamantului să fie respinse în partea, în care se referă la recuperarea sumelor aferente biletelor de tratament, beneficiarii cărora, la momentul examinării cauzei, sunt decedați. În acest context, instanța observă, că pîrît este

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, și anume această entitate este obligată să restituie sumele aferente biletelor repartizate neregulamentar, și nu se atestă nici o circumstanță, care ar excepta aplicarea acestei reguli, nici chiar în situația decesului beneficiarului biletului de tratament balneosanatorial.

65. Instanța de judecată respinge ca fiind nefondat argumentul reprezentantului pîrîtului, precum că reclamanta nu a prezentat nici o probă privind comiterea ”fraudei” la repartizarea biletelor, cum ar fi o constatare a unui agent constatator, care să fi documentat fapta ilegală, asta în condițiile în care CNSM nu repartizează bilete nemijlocit persoanelor fizice, și nu cunoaște cine a fost persoana, care a beneficiat într-un final de biletul de tratament, decizia aparținînd întreprinderii, prin hotărîrea comună a sindicatelor și angajatorului.
66. În acest context, instanța reține, că astfel de abateri nu se constată prin activitatea agentului constatator, deoarece nu constituie contravenție, în sensul Codului contravențional. Prin stipularea pct.71 din Regulament, *responsabilitatea materială la nivel naţional* pentru prejudiciul adus bugetului asigurărilor sociale de stat în urma *”utilizării frauduloase”* a biletelor eliberate prin intermediul sindicatelor s-a pus în seama Confederaţiei Naţionale a Sindicatelor din Moldova, astfel, că noțiunea de *”utilizare frauduloasă”,* fără a avea o conotație a unei contravenții, rămîne în cîmpul relațiilor juridico-civile, iar prin prisma art. 118 CPC, fiecare parte urma să probeze circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale.
67. Corespunzător, în acest proces, pîrîtul/intervenientul accesoriu au obiectat doar în privința unor cazuri/nume concrete, expunîndu-și dezacordul cu argumentele din cererea de chemare în judecată, iar reclamantul a venit cu argumente contrare, după cum urmează: *Dumitrașco Constantin* nu întrunea 6 luni de activitate la întreprindere (angajat la 01.08.2015, iar biletul a fost folosit pentru perioada 30.11.-17.12.2015, a se vedea extrasul din contul personal de asigurări sociale, fiind încălcat pct.48 din Regulament; *Ciorba Vitalie* a recunoscut că a primit biletul de la SRL Demeder Com, însă activitatea de bază era la Inspectoratul Ecologic, a se vedea extrasul din contul personal de asigurări sociale, fiind încălcat pct.48 din Regulament; *Zgardan Ion* a recunoscut că a primit biletul de la serviciul prin cumul, Gimnaziul internat Strășeni, însă activitatea de bază era la Gimnaziul ”Mihai Viteazul” din Strășeni, a se vedea extrasul din contul personal de asigurări sociale, 101-lucru de bază, iar 123-activitate prin cumul; *Turchin Nina*, nu întrunea 6 luni de activitate consecutivă la instituția de învățămînt, Gimnaziul Valea Trestieni, biletul de tratament a fost utilizat în perioada 11.11.-28.11.2016, iar activitatea în cadrul instituției de învățămînt, conform noului contract de muncă a început la 01.09.2016, fiind încălcat pct.48 din Regulament; Intervenientul accesoriu *Popazoglo Ivan* a înregistrat explicații scrise, conform cărora confirmă, că a primit biletul de tratament de la președintele organului sindical din Vulcănești dl Berber Gheorghe, drept *recompensă pentru servicii muzicale acordate persoanei menționate.*(vol.III, f.d.75)
68. Suplimentar, la argumentele intervenientului accesoriu Federația Sindicatul Lucrătorilor din Industria Constructoare de Automobile și Mașini Agricole din Republica Moldova,(vol.II, f.d. 106) reclamantul a adus următoarele explicații și clarificări: - biletul de tratament, eliberat lui *Smerecinschi Ghenadie* pentru perioada 22.12.2016-08.01.2017, acesta a fost eliberat cu încălcarea pct.48 din Regulament, or, potrivit extrasului din contul personal de asigurări sociale, acesta avea un stagiu de cotizare în

cadrul SA ”Automaș-Agro” doar de cinci luni (ianuarie-mai 2015); -biletul de tratament, eliberat lui *Popa Simion* pentru perioada 21.12.2016-07.01.2017, acesta a fost eliberat cu încălcarea pct.47 din Regulament, or, potrivit extrasului din contul personal de asigurări sociale, acesta activa la SA Mapasauto prin cumul, codul categoriei persoanei asigurate nr.123-activitate prin cumul; -biletul de tratament, eliberat lui *Palamarciuc Ion* pentru perioada 12.12.2016-29.12.2016, acesta a fost eliberat cu încălcarea pct.47 din Regulament, or, potrivit extrasului din contul personal de asigurări sociale, activitatea realizată de acesta la SRL ”Defor Elast” constituia activitate prin cumul, conform dărilor de seamă, codul categoriei persoanei asigurate nr.123-activitate prin cumul; -biletul de tratament, eliberat *Parascoviei Buga* pentru perioada 12.06.2015-29.06.2015, acesta a fost eliberat cu încălcarea pct.48 din Regulament, or, potrivit extrasului din contul personal de asigurări sociale, aceasta avea un stagiu de cotizare în cadrul SRL ”Torpedo” doar de 1 lună, iunie 2015. (vol.II, f.d.127-155)

69. În partea altor bilete de tratament balneosanatorial, care constituie obiectul acestui litigiu, pîrîtul nu a formulat obiecții concrete către reclamant, la care acesta să poată reacționa prin prezentare de probe suplimentare. Totodată, pîrîtul n-a demonstrat că aceste bilete ar fi fost utilizate în mod legal. În astfel de circumstanțe, instanța de judecată va considera, în temeiul probelor prezentate de reclamant, și care n-au fost combătute prin alte probe de către pîrît, ca fiind pe deplin dovedită ”utilizarea frauduloasă” a respectivelor bilete de tratament balneosanatorial, invocate în acest litigiu.
70. Rezumînd circumstanțele constatate în ședința de judecată, instanța consideră drept întemeiată pretenția Casei Naționale de Asigurări Sociale, în partea încasării de la Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova a sumei de 154 824 lei, cu titlu de prejudiciu material pentru utilizarea frauduloasă a biletelor pentru tratament balneosanatorial, pentru perioada: *octombrie 2014-2017.*

    Cu referire la cererile privind ridicarea excepţiei de tardivitate.
71. Conform art.186/1 CPC, *Cererile depuse în instanţa de judecată peste termenul de prescripţie extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanţa de judecată a excepţiei de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripţie sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepţiei, instanţa de judecată examinează excepţia de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen.(2) Excepţia de tardivitate şi, după caz, repunerea în termen se soluţionează în şedinţă de judecată, convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Lipsa participanţilor citaţi legal nu împiedică examinarea cererilor.(3) Dacă nu se dispune repunerea în termen şi/sau se admite excepţia de tardivitate, instanţa de judecată respinge acţiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs.*
72. Instanța observă, că reclamanta a formulat pretenții de restituire a sumelor, aferente unui șir de bilete de tratament balneosanatorial, repartizate în perioada: 2010-2017.(a se vedea Tabelul-parte componentă a cererii de micșorare a cuantumului pretențiilor, vol.II, f.d. 157-162)

73. Cererea de chemare în judecată a fost depusă la data de 02.10.2017.
74. Atît pîrîtul Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, cît și o parte dintre intervenienții accesorii, au ridicat excepția de tardivitate în parte a acțiunii, invocînd, că sunt prescrise o parte din sume, și anume, acele, care sunt aferente biletelor de tratament, repartizate/utilizate pînă la *02.10.2014.*
75. Potrivit art. 267 Cod civil, în redacția care era în vigoare la momentul depunerii acțiunii, *termenul general, în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.*
76. Instanța de judecată constată, că reclamantul a omis termenul de prescripție pentru înaintarea acțiunii, în partea următoarelor sume, după cum urmează: pentru anul 2010, suma de 12640 lei, aferentă biletelor de tratament balneosanatorial, repartizate în acel an lui Șanțovoi Rodica, Andronic Nina și Ciobanu Maria; pentru anul 2011, suma de 4924,80 lei, repartizate în acel an lui Ernu Constantin; pentru anul 2012, suma de 8424 lei, repartizate în acel an lui Brighidin Eugenia și Dumneanu Mihail; pentru anul 2013, suma de 20 880 lei, repartizate în acel an lui Onofriiciuc Iurii, Timoftica Ion, Lungu Victoria, Panfile Ion și Casapu Dumitru; pentru anul 2014, suma de *68 060,80 lei*, repartizate în acel an lui Plăcintă Tatiana, Scutaru Nadejda, Curteva E, Popa Tudor, Ursu Alexandru.
77. Instanța respinge, în rest, cererea pîrîtului Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, și a unor intervenienți accesorii, privind respingerea acțiunii ca tardivă, din următoarele raționamente. Pretenția, în partea încasării sumei de 4080 lei, aferentă biletului de tratament balneosanatorial, repartizată în anul 2014 lui Șpatacovschi Ruslan, nu este tardiv înaintată, or, acesta a folosit biletul în perioada 10.02.2015-27.02.2015 (a se vedea vol. I, f.d.112, 109) , deci, pretenția se încadrează în interiorul termenului general de prescripție. De asemenea, pretenția, în partea încasării sumei de 4156 lei, aferentă biletului de tratament balneosanatorial, repartizată în anul 2014 lui Cojocaru Petru, nu este tardiv înaintată, or, acesta a finalizat tratamentul în data de 02.10.2014, a se vedea dovada la f.d.131, deci, pretenția se încadrează în interiorul termenului general de prescripție. Cu referire la pretenția, în partea încasării sumei de 4464 lei, aferentă biletului de tratament balneosanatorial, repartizată în anul 2014 lui Golub Gheorghe, pîrîtul nu a făcut dovada tardivității acestei pretenții, motiv din care, în această parte, excepția de tardivitate se va respinge. Pretenția, în partea încasării sumei de 4156 lei, aferentă biletului de tratament balneosanatorial, repartizată în anul 2014 lui Ioniță Ivan, nu este tardiv înaintată, or, acesta a folosit biletul în perioada 23.10.2014-09.11.2014, deci, pretenția se încadrează în interiorul termenului general de prescripție.
78. În partea celorlalte sume solicitate, aferente celorlalte bilete de tratament balneosanatorial, repartizate în anul 2014, cît și în anii următori: 2015, 2016, 2017, în sumă totală de 154 824 lei, pretențiile sunt înaintate în interiorul termenului general de prescripție, motiv din care, cererile privind ridicarea excepției de tardivitate instanța le va respinge ca nefondate. La acest aspect, instanța constată, că reprezentantul pîrîtului nu a prezentat nici o probă, care ar demonstra contrariul, ținînd cont că în pledoariile sale, acesta a opinat, că ar fi tardivă pretențiile în suma de 104 492,80 lei, însă, instanța a constatat, că doar suma de *68 060,80 lei*, este înaintată tardiv, și doar în această parte instanța a admis excepția de tardivitate. Or, instanța a motivat supra soluția de respingere a excepției de tardivitate, în partea biletelor de tratament

repartizate Șpatacovschi Ruslan, Cojocaru Petru, Golub Gheorghe, Ioniță Ivan, iar cît privește sumele, aferente biletelor, repartizate lui Ciorba Vitalie, Țurcanu Ion, Rohac Petru, Culaxiz Nadejda, acestea se încadrează în interiorul termenului general de prescripție extinctivă, fiind utilizate în perioada *octombrie 2014-ulterior.*

79. Reieșind din cele expuse, instanța de judecată *respinge ca fiind tardivă* pretenția Casei Naționale de Asigurări Sociale către Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova privind încasarea sumei de 68 060,80 (șaizeci și opt mii șaizeci,80) lei, cu titlu de prejudiciu material pentru utilizarea frauduloasă a biletelor pentru tratament balneosanatorial.
80. *Cu privire la încasarea taxei de stat în contul statului.*
81. În conformitate cu art. 98 alin. (1) CPC, *cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.*
82. La depunerea acțiunii în instanța de judecată reclamantul nu a achitat taxa de stat, fiind scutit în temeiul art. 85 pct. i) CPC (în vigoare la depunerea acțiunii) și Legea taxei de stat nr. 1216 din 03.12.1992 (în vigoare la data depunerii acțiunii). Totodată, avînd în vedere că cererea de chemare în judecată depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale a fost admisă parțial, urmează de încasat de la Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 4644,72 lei, proporțional părții admise din acțiune. Calculul este următor: 154 824 lei x 3%= 4644,72 lei.
83. Conform art.art.239-241 CPC RM, instanţa de judecată

HOTĂRĂŞTE:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată a Casei Naționale de Asigurări Sociale.

Se încasează de la Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova în beneficiul Casei Naționale de Asigurări Sociale suma de **154 824 (una sută cincizeci și patru mii opt sute douăzeci și patru) lei,** cu titlu de prejudiciu material pentru utilizarea frauduloasă a biletelor pentru tratament balneosanatorial.

Se respinge ca fiind tardivă pretenția Casei Naționale de Asigurări Sociale către Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova privind încasarea sumei de 68 060,80 (șaizeci și opt mii șaizeci,80) lei, cu titlu de prejudiciu material pentru utilizarea frauduloasă a biletelor pentru tratament balneosanatorial.

Se încasează de la Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova în beneficiul statului suma de 4 644,72 (patru mii șase sute patruzeci și patru,72) lei, cu titlu de taxă de stat.

Hotărîrea cu drept de apel în Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din momentul pronunţării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei , judecătorul Maria Ţurcan